

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de Vlaamse beleidsprioriteiten 2026-2031 in het kader van het lokaal sociaal beleid
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid wil de lokale besturen ondersteunen in het voeren van een lokaal sociaal beleid. Lokale besturen hebben in het kader van dit decreet de opdracht ervoor te zorgen dat mensen een menswaardig bestaan kunnen leiden, door als lokaal bestuur een maximale toegang tot de sociale grondrechten te verzekeren.

Om aan de lokale besturen voldoende mogelijkheden te bieden om de uitdaging van meer integrale zorg en ondersteuning en maatschappelijk verantwoorde zorg en ondersteuning op een goede manier aan te gaan, biedt het decreet de mogelijkheid om een ondersteuningsbeleid te voeren door Vlaamse beleidsprioriteiten te bepalen.

Voorliggend ontwerp van besluit bepaalt de Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van het lokaal sociaal beleid voor de periode 2026-2031, evenals de te verrichten activiteiten en de ondersteuningsregelingen.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld Welzijn

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Inspectie van Financiën heeft een gunstig advies gegeven over het voorontwerp van besluit op 26 juni 2025.

Met toepassing van artikel 31 §2 2° is het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, niet vereist.

Het voorontwerp van besluit werd aangepast op basis van het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2025/238 van 25 juni 2025.

Er is op 17 juli 2025 bij de Raad van State een aanvraag ingediend voor een advies binnen 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. De Raad van State heeft op 23 juli 2025 beslist geen advies te geven, met toepassing van artikel 84, §5, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. Hierdoor werd het besluit, ingeschreven op de rol van de afdeling Wetgeving van de Raad van State onder het nummer 78.022/1/V, op 23 juli 2025 van de rol afgevoerd.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid wil de lokale besturen ondersteunen in het voeren van een lokaal sociaal beleid. Lokale besturen hebben in het kader van dit decreet de opdracht ervoor te zorgen dat mensen een menswaardig bestaan kunnen leiden, door als lokaal bestuur een maximale toegang tot de sociale grondrechten te verzekeren. Inhoudelijk focust het decreet hiervoor op vier grote luiken : (1) lokaal sociaal beleid als onderdeel van het meerjarenplan (hoofdstuk 2), (2) regie van de lokale sociale hulp- en dienstverlening waarbij geïntegreerde zorg en ondersteuning op het lokale niveau centraal staan (hoofdstuk 3), (3) toegankelijke sociale hulp- en dienstverlening en onderbescherming aanpakken (hoofdstuk 4) en (4) vermaatschappelijking van de lokale sociale hulp- en dienstverlening (hoofdstuk 5).

Om aan de lokale besturen voldoende mogelijkheden te bieden om de uitdaging van meer geïntegreerde zorg en ondersteuning en maatschappelijk verantwoorde zorg en ondersteuning op een goede manier aan te gaan, biedt het decreet de mogelijkheid om een ondersteuningsbeleid te voeren door Vlaamse beleidsprioriteiten te bepalen.

Voorliggend ontwerp van besluit bepaalt de Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van het lokaal sociaal beleid voor de periode 2026-2031, evenals de te verrichten activiteiten en de ondersteuningsregelingen.

Tot slot zijn een aantal slotbepalingen opgenomen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Voorliggende nota verduidelijkt het ontwerp van het besluit over de Vlaamse beleidsprioriteiten 2026-2031 in het kader van het lokaal sociaal beleid.

Hoofdstuk 1. Definities

Artikel 1.

In dit artikel worden een aantal begrippen gedefinieerd.

Hoofdstuk 2. Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van het lokaal sociaal beleid

Art. 2.

Dit artikel legt de Vlaamse beleidsprioriteiten voor lokaal sociaal beleid vast voor de lokale beleidscyclus 2026-2031. Het gaat om:

1° Het opnemen van de regierol op het vlak van lokaal sociaal beleid, met betrokkenheid en inspraak van burgers, zoals omschreven in de artikels 4 tot en met 7 van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid.

2° Het stimuleren en faciliteren van geïntegreerde zorg en ondersteuning op het lokale niveau met het oog op het voorzien van continuïteit in de hulp- en dienstverlening.

3° Het realiseren van een toegankelijke sociale hulp- en dienstverlening en onderbescherming aanpakken, zoals omschreven in artikel 9 tot en met 12 van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid en in artikel 3 tot en met 6 van het besluit van 30 november 2018 betreffende lokaal sociaal beleid, vermeld in artikels 2, 9 tot en met 11, 17, 19 en 26 van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid.

4° Het nemen van maatregelen die de vermaatschappelijking van de lokale sociale hulp- en dienstverlening stimuleren, zoals omschreven in artikel 13 tot en met 15 van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid.

Hoofdstuk 3 Ondersteuning van lokale besturen voor het uitvoeren van de Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van lokaal sociaal beleid

Art. 3. Voor de uitvoering van de Vlaamse beleidsprioriteiten kunnen lokale besturen rekenen op ondersteuning door het Departement Zorg overeenkomstig artikel 20 van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid. Het Departement Zorg biedt onder meer specifieke informatieverlening, lerende netwerken, oriëntatie naar de gepaste diensten, enz. m.b.t. de 3 vermelde Vlaamse beleidsprioriteiten.

Met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten wordt daarnaast (overeenkomstig artikel 8/1 tot en met artikel 8/10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 betreffende lokaal sociaal beleid, vermeld in artikels 2, 9 tot en met 11, 17, 19 en 26 van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid) ook een convenant voorbereid om te voorzien in ondersteuningsacties, vorming en opleiding omtrent de thema's vermeld in de Vlaamse beleidsprioriteiten, ten behoeve van de lokale besturen.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Art. 4. Het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 betreffende de Vlaamse beleidsprioriteiten en de subsidiëring van samenwerkingsverbanden geïntegreerd breed onthaal wordt opgeheven. Dit besluit regelde de beleidsprioriteiten en de subsidiëring en ondersteuning ervan voor de periode 2020 tot en met 2025.

Art. 5. Dit artikel regelt de datum van inwerkingtreding van de bepalingen uit voorliggend voorontwerp van besluit.

Art. 6. Dit artikel bepaalt dat de minister, bevoegd voor het welzijn, belast is met de uitvoering van voorliggend voorontwerp van besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bepaalt de Vlaamse beleidsprioriteiten lokaal sociaal beleid voor de periode 2026-2031 en heeft geen extra weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De ondersteuning aan de lokale besturen voor het uitvoeren van deze Vlaamse beleidsprioriteiten lokaal sociaal beleid vindt zijn basis in het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid en het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid, vermeld in artikels 2, 9 tot en met 11, 17, 19 en 26 van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid.

De Inspectie van Financiën heeft op 26 juni 2025 advies uitgebracht.

Ter verduidelijking bij het advies wensen we te benadrukken dat het eerste vertrekpunt van het decreet lokaal sociaal beleid de lokale autonomie betreft. Een lokaal bestuur kan autonoom een lokaal sociaal beleid ontwikkelen, in functie van lokale noden. Het voorliggende ontwerpbesluit laat nog steeds de autonomie aan de lokale besturen om zelf in hun strategische meerjarenplanning (zowel op inhoudelijk als financieel vlak) aan te geven op welke wijze ze op het lokale niveau invulling geven aan de vermelde Vlaamse beleidsprioriteiten.

De Inspectie van Financiën wijst er verder op dat er verwacht wordt dat de lokale besturen de gestelde prioriteiten integreren in hun beleid maar voorliggend besluit voorziet niet in subsidies ter compensatie hiervoor. Het is zo dat de Vlaamse overheid de lokale besturen ondersteunt om deze verwachting mogelijk te maken door diverse flankerende ondersteuningsvormen. Dit onder meer door de ondersteuning die wordt geboden vanuit het Departement Zorg en de convenant die met de VVSG afgesloten wordt. Concreet voor wat betreft het Departement Zorg, worden er regionale beleidsmedewerkers ingezet, verspreid in Vlaanderen, ter ondersteuning van de uitbouw van het lokaal sociaal beleid. Deze ondersteuning gebeurt thematisch en afgestemd met de beleidsprioriteiten uit voorliggend besluit. De ondersteuning gebeurt via verschillende formats, zoals de organisatie van lerende netwerken, webinars, initiëren/organiseren van bovenlokale netwerken, vormingsinitiatieven, aanbieden van tools, kennisuitwisseling, lokale signalen capteren en trancheren, ... Daarnaast zijn trajecten lopende onder meer met betrekking tot Geïntegreerde Zorg en Ondersteuning, de verduurzaming van de doelstellingen in het kader van Geïntegreerd Breed Onthaal en de opmaak van een dak- en thuislozenplan die verdere omkadering bieden in lijn met de gestelde beleidsprioriteiten.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

1. Weerslag op personeel : nihil
2. Weerslag op werkingsuitgaven: nihil
3. Weerslag op investeringen en schulden: nihil
4. Weerslag op ontvangsten: nihil

Voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering bepaalt louter de Vlaamse beleidsprioriteiten lokaal sociaal beleid voor de periode 2026-2031.

4 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de Vlaamse beleidsprioriteiten 2026-2031 in het kader van het lokaal sociaal beleid;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten het voormelde besluit in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen

Caroline GENNEZ